

Onnodig regels maken ganzenbeheer door jagers in Friesland bijna onmogelijk

De provinciale regelgeving voor ganzenbeheer, vooral met betrekking tot de grauwe gans, wordt als onwerkbaar beschouwd door jagers in Friesland.

Voorstel voor een nieuw ganzenbeleid in Fryslân, genaamd 'Gans in balans',

Het voorstel voor een nieuw ganzenbeleid in Fryslân, genaamd 'Gans in balans', heeft als doel om een evenwicht te bereiken tussen het beperken van de schade die ganzen aanrichten aan weilanden en het beschermen van de ganzen. Het college wil actief aan de slag gaan met het verminderen van schade aan gras, terwijl de bescherming van ganzen en weidevogels ook een belangrijke taak is.

In het scenario 'Gans in balans' krijgen de Faunabeheereenheid (FBE) en andere gebiedspartijen meer regie om per gebied tot een aanpak te komen. Er wordt ruimte geboden voor pilots en ondersteuning van een ganzencoördinator bij de FBE, om te onderzoeken welke werkwijze effectief is in het voorkomen van schade aan gras. Ook kunnen de partijen de effecten van een dergelijke gebiedsaanpak in kaart brengen, zoals het gedrag van ganzen en het effect van verjaging op weidevogels.

Een nieuw aspect van dit scenario is de introductie van

foerageergebieden in oktober, waar boeren op aanvraag een tegemoetkoming in schade kunnen krijgen. De vraatschade door trekganzen, zoals de brandgans en kolgans, is de afgelopen jaren vrij stabiel gebleven. Maar de vraatschade door jaarrond aanwezige ganzen, met name de grauwe gans, neemt juist toe. Daarom wordt de schade door deze ganzen in dit scenario harder aangepakt dan in het huidige beleid.

De kosten voor tegemoetkomingen in schade aan gras blijven stijgen, voornamelijk door de stijgende prijzen voor vervangend voer voor vee. Van € 8,5 miljoen in 2018 zijn de kosten gestegen naar € 12,6 miljoen in 2023.

Het college heeft advies gekregen van een regiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van landbouw- en natuurpartijen, die het nieuwe beleid hebben geadviseerd. Het advies van de regiegroep wordt gezien als belangrijk en de provincie adviseert Provinciale Staten om te kiezen voor het scenario 'Gans in balans', dat het meest overeenkomt met het advies van de regiegroep.

Op 20 maart neemt Provinciale Staten een besluit over het nieuwe ganzenbeleid, waarbij hoofdlijnen en kaders worden vastgesteld. Het college zal het gekozen scenario vervolgens verder uitwerken. Naast het scenario 'Gans in balans' worden nog twee andere scenario's voorgelegd: het complete advies van de regiegroep en een scenario gebaseerd op de basisvoorwaarden van Provinciale Staten. Het scenario 'Gans in balans' zal naar verwachting ongeveer 1,1 miljoen euro per jaar extra kosten ten opzichte van het huidige beleid.

Mogelijke inhoudelijke kwesties om te bespreken met betrekking tot het nieuwe ganzenbeleid:

1. Beperking van graslandschade: Het is belangrijk om te onderzoeken welke werkwijzen effectief zijn om graslandschade te voorkomen. Het betrekken van de Faunabeheereenheid en betrokken gebiedspartijen bij het

bepalen van een aanpak op regionaal niveau kan helpen bij het vinden van passende oplossingen.

2. Bescherming van ganzen en weidevogels: Naast het verminderen van graslandschade, moet ook de bescherming van ganzen en weidevogels in acht worden genomen. Het is belangrijk om de effecten van verjagen van ganzen op weidevogels en het gedrag van ganzen te monitoren, zodat een evenwicht kan worden gevonden tussen het beschermen van verschillende diersoorten.
3. Foerageergebied in oktober: De introductie van een foerageergebied in oktober kan helpen om schade door ganzen te beperken. Het is belangrijk om duidelijke regels en criteria vast te stellen voor boeren die in aanmerking willen komen voor een tegemoetkoming in de schade.
4. Kosten en financiering: Het is van belang om rekening te houden met de toenemende kosten voor tegemoetkomingen in grasschade. Het scenario "Gans in balans" zal naar verwachting extra kosten met zich meebrengen. Het is essentieel om een realistisch financieel plan op te stellen om deze extra kosten te kunnen dekken.
5. Betrokkenheid van belanghebbenden: Het is belangrijk om belanghebbenden, waaronder zowel boeren als natuurbeschermingsorganisaties, bij het nieuwe ganzenbeleid te betrekken. Het opzetten van een regiegroep met vertegenwoordigers van verschillende partijen is een positieve stap, maar verdere betrokkenheid en input van alle belanghebbenden moeten worden aangemoedigd.
6. Monitoring en evaluatie: Het is belangrijk om de effectiviteit van het nieuwe ganzenbeleid regelmatig te monitoren en te evalueren. Door middel van pilots en ondersteuning van een ganzencoördinator kunnen de

effecten van de gebiedsaanpak worden geëvalueerd en mogelijke aanpassingen worden gedaan indien nodig.

**Friesland keerde in 2022-2023
12,8 miljoen euro uit voor
ganzenschade**

Samenvatting conclusie Jaarbericht;

Ganzenbescherming gaat goed; winter-, trekkende brand- en zomerganzen aantal blijft toenemen, grauwe ganzen nemen toe en trekkende kolganzen hebben een lichte daling. Het aantal zomerganzen blijft toenemen, maar veroorzaken ook meer schade (8% vs 3,6% in 2017/2018).

Het aantal geschoten ganzen is met 31% toegenomen ten opzichte van vorig seizoen.

Behandeling van eieren is verdubbeld ten opzichte van het

vorige seizoen maar blijft laag, terwijl het aantal behandelde eieren van 2017 tot 2021 gemiddeld drie maal zo hoog lag.

Getaxeerde schade en oppervlakte nemen buiten foerageergebieden langzaam toe. Schade binnen foerageergebieden blijft gelijk, waardoor de beleidsdoelen om de vraatschade te verminderen niet behaald zijn.

Uitbetaalde en getaxeerde schadebedrag blijft stijgen, vooral door hogere gras prijzen per kg droge stof en stijging van getaxeerde schade buiten de foerageergebieden.

Meer informatie is te vinden in het [Jaarbericht Fryske Guozzenoanpak 2022-2023](#).

bron: [Provincie Friesland](#), 23/01/2024

Verjagen van grasetende brandganzen kost vaak meer dan het oplevert

Meer beheer, minder schade? Met de toenemende populatieomvang kunnen de

economische kosten van het beheren van ganzen om opbrengstverliezen te minimaliseren groter zijn dan de voordelen.

Het verjagen van brandganzen van weilanden in Friesland, wat nu de praktijk is, kost bij de huidige aantallen ganzen waarschijnlijk meer dan het oplevert. Dat blijkt uit een modelstudie van de Universiteit Utrecht, Wageningen University & Research, de Universiteit van Amsterdam en het Nederlands Instituut voor Ecologie. De studie werd uitgevoerd in het kader van de Nederlandse bijdrage aan het Europese ganzenbeheer. Het weggagen van ganzen lijkt alleen kosteneffectief als er minder ganzen in het gebied zijn.

Brandganzen zijn beschermd. In Friesland verblijven er in de winter circa 500 000. De onderzoekers maakten een computermodel om inzicht te krijgen in wat vanuit economisch opzicht de meest optimale manier is om met de grasetende brandganzen om te gaan. Het model bootste de situatie in Friesland na, omdat daar in Nederland de meeste ganzen overwinteren.

In het model namen de onderzoekers onder andere mee hoeveel gras de ganzen eten, hoeveel opbrengst dat scheelt, hoe snel het gras groeit, wat de ganzen doen als ze verjaagd worden, hoeveel energie het de wegvliegende ganzen kost en wat de kosten zijn van het taxeren van de schade en van het verjagen. De onderzoekers gebruikten het model om te bekijken wat er gebeurt bij verschillende populatiegroottes van ganzen.

Uit het model blijkt dat verjagen zinvol is als er relatief weinig ganzen zijn, maar dat het beter is ganzen rustig te laten grazen, ook buiten de rustgebieden, als de populatie ganzen groter wordt. Niet alleen de kosten voor het taxeren van de schade nemen toe door de dieren te verjagen. Als de ganzen worden verjaagd, dan vliegen ze weg. Dat kost ze energie, waardoor ze nog meer voedsel nodig hebben. En dat halen ze dan in nabijgelegen andere graslandpercelen.

Het model toont hoe complex de situatie is. Als er twee keer zoveel ganzen zijn, dan betekent dat niet automatisch dat boeren ook twee keer zoveel schade hebben, of dat de kosten van het verjagen van de ganzen twee keer zo groot worden. Dankzij dit model konden onderzoekers verschillende scenario's uittesten en inzicht krijgen in de verbanden tussen verschillende kosten en baten.

Meer informatie is te vinden in de publicatie;

'More management, less damage? With increasing population size, economic costs of managing geese to minimize yield losses may outweigh benefits' in Journal of Environmental

Management.

bron: [Universiteit Utrecht](#), 17/01/2024,

De provincie Fryslân zet echter vraagtekens bij het onderzoek, dat aantoonde dat het niet altijd uit kan om brandganzen te verjagen. Een woordvoerder van de provincie zegt dat het nog niet duidelijk is of het theoretische onderzoek overeenkomt met de werkelijkheid in het veld.

“Wij moeten goed kijken in hoeverre het model overeenkomt met de werkelijke situatie. Maar dit wil niet zeggen dat wij de resultaten van dit onderzoek niet moeten en kunnen gebruiken. Er zijn aandachts- en aanknopingspunten ook voor het nieuwe beleid.” Brandganzen mogen niet worden afgeschoten, want ze zijn beschermd. Het verjagen van de ganzen uit gebieden buiten de opvanggebieden wordt volgens de provincie in het onderzoek berekend op maximaal tien euro per verjaagactie. Het kost bijna niets, zegt de woordvoerder van de provincie.

Taxatiekosten

De onderzoekers zien in hun onderzoek echter niet alleen naar kosten die jagers maken om ganzen te verjagen. Dat zijn ook nog eens kosten die jagers normaal niet in rekening brengen. Taxatiekosten voor de schade en de landbouwschade zelf hebben ook een belangrijke rol in het onderzoek. Daar gaat de provincie in haar reactie niet op in.

Jan Teade Kooistra van LTO Noord, en zelf ook boer, verjaagt de ganzen momenteel iedere dag van zijn land. “De afgelopen dertig jaar is de populatie ganzen enorm toegenomen”, zegt hij.

Kooistra is het wel eens met de onderzoekers dat de ganzen meer energie en dus meer voedsel verbruiken als ze worden

verjaagd. “Als je ze vaker verjaagt, zullen ze ook wel meer moeten eten. Ik denk wel dat dat klopt.”

“Maar ik zit niet in een gedooggebied. Als ik schadevergoeding wil, ben ik zelfs verplicht ze te verjagen. Dat moet ik ook aantonen en ik krijg 20 procent eigen risico. Ik doe mijn best om de schade te beperken, maar dat lukt ook maar beperkt. Je bent er niet de hele dag bij.”

Lees ook:

- [Brandganzen verjagen om landbouwschade te voorkomen kan niet meer uit](#)
- [Ganzenbeleid moet volgens experts op de schop: ‘robuuster’ opvanggebied](#)
- [Fryslân keert meeste vergoeding voor ganzenschade uit van alle provincies](#)

<https://youtu.be/aCRAUaHmo0U>

**Friesland verlaagt maximum
afschot ganzen met
tienduizenden**

Vaststelling afschot trekganzen 2023-2024

Ieder jaar stelt GS het maximum aantal ganzen vast dat in de periode van 1 oktober tot en met 31 mei bij verjaging met ondersteunend afschot gedood mag worden. Dit staat in de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 en is conform de Fryske Guozzeoanpak. Hiermee wordt gewaarborgd dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende trekkende ganzensoorten niet in gevaar komt.

GS stellen het maximaal toegestane ganzenafschot voor 2023-2024 vast op brandgans 14.000, grauwe gans 12.000 en kolgans 22.500.

Het maximumaantal ganzen dat komende maanden in Friesland mag worden afgeschoten, is dus een stuk lager dan in 2022.

Het maximum qua afschot lag volgens de provinciewebsite vorig jaar op 100.000 brandganzen, 25.000 kolganzen en 25.000 grauwe ganzen. 'Het aantal is lager dan vorig jaar. Dat komt door een uitspraak van de Raad van State van vorig jaar dat de populaties wel in stand moeten worden gehouden', zegt de Friese gedeputeerde Matthijs de Vries (ChristenUnie). Hij zegt ook dat de aantallen die voor de komende maanden zijn vastgesteld, eigenlijk nooit worden gehaald. 'We verwachten het ook dit jaar niet te halen.'

De gedeputeerde zegt dat het afschieten van de ganzen ondersteunend moet zijn aan het verjagen, maar dat verjagen de voorkeur heeft. Zo moet worden voorkomen dat ze te veel schade aanrichten aan landbouwgrond. De drie ganzensoorten samen

zorgden vorig jaar voor ruim 34 miljoen euro aan schade, 23,5 miljoen euro aan schade werd veroorzaakt door de grauwe gans.

Eerder dit jaar werd bekend dat een BirdAlert met een knalapparaat een effectieve manier is om ganzen te verjagen. Dat apparaat begint te knallen zodra vogelgeluiden in de buurt van het apparaat worden vastgesteld. Als dat op een weiland staat, kunnen zo ganzen worden verjaagd.

**Uitspraak bezwarencommissie
over steenmarteronthefning
volledig in voordeel
Provincie**

De provinciale Commissie voor bezwaar- en beroepsschriften van Fryslân is op 13 juli met een advies gekomen over de ontheffing die de Provincie had afgegeven voor het vangen en doden van steenmarters in een aantal weidevogelkerngebieden. De commissie heeft alle bezwaren en de verdediging van de provincie bestudeerd en is tot de conclusie gekomen dat de ontheffing niet aangepast hoeft te worden. Op alle bezwaarpunten werd de provincie in het gelijk gesteld!

Dit betekent dat er vanaf 1 december van dit jaar weer gevangen mag worden tot een maximum van 429. Volop werk aan de winkel dus voor al die vrijwilligers die de vangkooien beheren. Wordt het gebied succesvol steenmartervrij gemaakt dan levert dat meer kans op voor weidevogels om kuikens vliegvlug te krijgen. En daar doen we het allemaal voor!

Over de bezwaren tegen de ontheffing, de verdediging van de Provincie en de uitspraak van de voorzieningenrechter heeft Ultsje Hosper een overzichtelijke [tekst](#) gemaakt.

**Goudjakhals steeds meer
waargenomen in Noord-
Nederland**

De goudjakhals is in Nederland net als in Duitsland in opkomst. Het dier is al gesignaleerd in Drenthe, Groningen en Friesland. Natuurbeheerders weten door DNA-onderzoek dat er een goudjakhals zit. In de overige oostelijke deel van Nederland gaan ze er vanuit dat het slechts een kwestie van tijd is voor de goudjakhals ook daar opduikt.

De organisatie Wolven in Nederland ziet alleen in Limburg al

circa 300 mogelijke territoria voor roedels.

In tegenstelling tot een wolf heeft een goudjakhals niet veel ruimte nodig. Als er genoeg eten is, kan dat zelfs al een vierkante kilometer zijn. De dieren eten kleine zoogdieren, maar ook fruit, aas en afval. Een goudjakhals ziet eruit als een wolf en leeft ook in roedels, maar qua gedrag en habitat lijkt het dier meer op een vos. Het is een opportunist, die zich prima redt in talloze omgevingen.

Goudjakhals (Canis aureus)

De goudjakhals is een middelgrote hond die zowel in paren als in roedels leeft. Vanuit het oorspronkelijke vestigingsgebied op de Balkan verspreidt het zich steeds meer naar West-Europa er zijn al individuele dieren geregistreerd in Duitsland. Samen met terugkeerders zoals de wolf en de exoot zoals de wasbeerhond, is de goudjakhals een andere nieuwkomer die van nature nieuwe gebieden koloniseert.

Goudjakhals *Canis aureus* (Bron: Goudjakhals Project Oostenrijk/Leopoldsberger/DJV)

Markering

- Qua uiterlijk en lichaamsgrootte houdt deze hondachtige het midden tussen een vos en een wolf: schouderhoogte 50 cm, lichaamslengte 70-90 cm, lont 20-30 cm, lichaamsgewicht tot 15 kg
- Bijzonderheid: de ballen van de middeltenen groeien samen in een hoefijzervorm
- Pelskleur meestal roestbruin tot goudrood; Door de langere, donkergekleurde vachtharen vanaf de achterkant van het hoofd over de rug tot aan de punt van de lont, is er een aparte “zadelmarkering”. Bruin gezichtsmasker en witte markeringen op de onderrand van de snuit en op

de nek

- Hij kan worden verward met een wolf, maar: de kop van de goudjakhals is smal en langwerpig, de kop van de wolf lijkt driehoekig door de kortere en bredere snuit

Poot Gouden Jakhals (Bron: Hatlauf/DJV)

Verspreiding en positie in het zoölogische systeem

- De Afrikaanse goudjakhals (*Canis anthus*) is nauwer verwant aan de wolf (*Canis lupus*) dan de Euraziatische goudjakhals (*Canis aureus*), wiens verspreidingsgebied zich uitstrekt van Azië tot India, het Arabische schiereiland, het Nabije en Midden-Oosten en de Balkan. Ook in West- en Noord-Europese landen, waaronder Duitsland, worden sinds enkele jaren individuele dieren waargenomen. Blijkbaar vindt er momenteel een natuurlijk expansieproces plaats in de goudjakhalspopulaties.
- Locaties van de eerste waarnemingen laten zien dat revieren, wetlands en laaglandlandschappen fungeerden als trekroutes voor deze wilde hondensoort.

Leefgebied

- Zeer flexibel in habitatkeuze en vertoont nauwelijks voorkeuren; houtvrije open landschappen worden echter vermeden.
- Habitatstructuren die beschutting bieden (bossen, rietvelden) zijn belangrijk als opgroeiplaats en als dagverblijf.
- Landelijke nederzettingen worden ook bezocht vanwege hun

voedselvoorziening (afval, huisdieren), zolang er maar een dagopvang in de buurt is.

Voedsel

- Generalist wiens dieet wordt gevormd door habitat en seizoen
- Breed scala aan voedsel: insecten, knaagdieren, amfibieën, vogels, middelgrote zoogdieren (bijv. Konijnen, reekalfjes, lammeren, schapen), fruit, knollen, maïs; naast actieve jacht ook verzamelaars van aas en afval
- Foerageren vindt 's nachts en in de schemering alleen of in kleine groepen plaats

Sensorische prestaties en vocalisatie

- Vocalisaties vergelijkbaar met hond (grommen, blaffen) en wolf (huilen); Goudjakhalzen hebben een hogere toon bij het huilen, snellere reeksen van gehuil dan de wolf, en de toonhoogte valt aan het einde weg; net als bij de wolf dient het huilen om de roedel bij elkaar te houden
- Het goede reukvermogen en gehoor van de goudjakhals, evenals zijn snelheid, stellen hem in staat om succesvolle nachtelijke uitstapjes te maken

Reproductie

- Goudjakhalzen zijn na één jaar geslachtsrijp en blijven hun hele leven als paar bij elkaar
- Paartijd (=Ranz): half januari tot half februari
- Na een draagtijd van ongeveer 60 dagen worden 1-5 jongen geboren
- Verblijfplaatsen: oude vossen- en dassenhollen, struikgewas in het riet of struiken
- Jonge dieren blijven bij hun ouders tot de lente van het volgende jaar; Roedelvorming vooral waargenomen in Zuidoost-Europa: ouders, puppy's en jonge dieren van voorgaande jaren

Levensstijl en levensverwachting

- Leeft in paren of roedels en bezet gebieden waarin kerngebieden van 2-3 km² worden verdedigd
- Levensverwachting in het wild ongeveer 8 jaar
- Wolven doden goudjakhalzen, wat resulteert in migratie of uitsterven van paren / roedels jakhalzen

Gevolgen voor soortenbescherming

- De goudjakhals staat in alle EU-lidstaten vermeld in bijlage V van de Habitatrichtlijn, wat de verplichting inhoudt om een "gunstige staat van instandhouding" te behouden en monitoring uit te voeren. In Duitsland wordt het bewijs van de goudjakhals ook geregistreerd via monitoring van grote carnivoren in de deelstaten.
- Met betrekking tot de bescherming van bedreigde diersoorten, zoals op de grond nestelende vogels, zou de vestiging van de goudjakhals vooral voor de weide- en akkervogels problematisch kunnen zijn, aangezien dit het toch al brede scala aan roofdieren (vossen, marters en exoten zoals wasbeerhonden, wasberen) uitbreidt.

Bronnen:

- Demeter, A.; Spassov, N. (1993): *Canis aureus* – jakhals, gouden jakhals. In: Handboek van Zoogdieren van Europa. Deel 5 Roofzuchtige zoogdieren – Carnivora, deel. Stubbe, M. 6 Krapp, F. (red.) Aula Verlag Wiesbaden.
- J. Hatlauf (2016): De goudjakhals (*canis aureus*) in Duitsland en Europa (18,19) in WILD jaarverslag gepubliceerd door de Duitse jachtvereniging.
- S. Schwarz (2013): Goudjakhalzen in Europa – een voorbeeld van de dynamiek van de natuur. FaunaFocus 5, dieren in het wild Zwitserland.

Links

- Er wordt onderzoek gedaan naar de goudjakhals in Europa en er wordt bewijsmateriaal verzameld:
www.goldschakal.eu

bron: [Deutsche Jagd Verband \(DJV\)](#)

Schadebestrijding landelijk vrijgestelde diersoorten in Fryslân gewijzigd dit i.v.m. niet goed gekeurd Faunabeheerplan

Momenteel kan in Fryslân geen schadebestrijding met afschot worden uitgevoerd op Canadese gans, houtduif, kauw, konijn en roek. Schadebestrijding op vos en zwarte kraai is alleen mogelijk ter bestrijding van weidevogelpredatie.

Bij schade kan tegemoetkoming worden aangevraagd bij BIJ12 via Mijnfaunazaken. Daarvoor worden wel legeskosten van €300 per

aanvraag in rekening gebracht.

Advies NOJG voor alle provincies:

Meldt nu altijd alle schade ook van de landelijk vrijgestelde diersoorten, dit omdat er voor de landelijk vrijgestelde diersoorten geen schadeverleden is geregistreerd, daar deze niet wordt vergoed door de provincies en BIJ12, daar er een landelijke vrijstelling is/was en zodoende niet voor vergoeding in aanmerking komt/kwam.

Een toelichting vindt u op de website van de FBE onder 'Nieuws' en hieronder in dit bericht.

De FBE doet daarom ook een dringend beroep om alle voorkomende schade te melden in het SchadeRegistratieSysteem. *(Dit bericht is eerder verzonden op 28 juni maar heeft niet alle geadresseerden bereikt.)* [FBE Fryslân](#)

Schadebestrijding vrijgestelde soorten

Gewijzigde procedure voor verlenen van vrijstelling

Landelijke vrijstelling werd tot voor kort verleend op basis van een Ministerieel besluit. De Raad van State heeft echter op 19 mei 2023 uitspraak gedaan dat de onderbouwing voor deze vrijstelling aan dezelfde voorwaarden dient te voldoen als elke andere vrijstelling, ontheffing of opdracht. Dat houdt onder meer in dat voldoende aannemelijk gemaakt moet worden dat er sprake is van belangrijke schade indien geen vrijstelling wordt verleend. Omdat deze eis tot voor kort niet werd gesteld, ontbreken momenteel de gegevens hiervoor.

Het Faunabeheerplan Vrijgestelde soorten 2023-2028, dat in

concept gereed was, kon daarom niet worden vastgesteld en niet ter goedkeuring aan GS worden aangeboden.

Welke soorten mogen niet meer worden bejaagd

Dit betekent dat momenteel geen schadebestrijding mogelijk is op Canadese gans, houtduif, kauw, konijn en roek. Schadebestrijding op vos en zwarte kraai is nog wel mogelijk op basis van het eerder goedgekeurde Faunabeheerplan Predatie 2022-2026. Dit betekent dat óók geen schadebestrijding op zwarte kraai mag plaatsvinden ter bestrijding van andersoortige belangen dan weidevogelpredatie. Hier is sprake van een 'grijs gebied' omdat er niet altijd duidelijk onderscheid gemaakt kan worden tussen dreigende schade aan bijvoorbeeld een landbouwbelang en het kort houden van de lokale kraaienpopulatie ter bescherming van weidevogels.

Melden van schade

Om opnieuw gebruik te kunnen maken van een vrijstelling zijn dringend gegevens nodig over de omvang van de schade zoals die dreigt te ontstaan wanneer geen schadebestrijding door middel van afschot mogelijk is. Het is daarom van groot belang dat deze (al dan niet dreigende) schade wordt gemeld in het Schade Registratie Systeem. Let wel: het gaat om de schademelding en niet om de ontheffingaanvraag! Ondanks herhaalde oproep gebeurt dit weinig! Sinds 1 april zijn 4 schademeldingen gedaan voor Canadese gans, 3 voor houtduif, 1 voor kauw, 0 voor konijn, 12 voor roek en 5 voor zwarte kraai (anders dan predatie).

Aanvraag tegemoetkoming

Vanwege de beperkingen in de mogelijkheden van schadebestrijding heeft de Provincie de mogelijkheid om tegemoetkoming in schade aan te vragen ook open gesteld voor vrijgestelde soorten. Daarvoor moet wel leges worden betaald van €300 per aanvraag. Dit betekent dat de aanvraag om tegemoetkoming financieel aantrekkelijk is vanaf een verwachte

getaxeerde schade van circa €600. Meer nog dan de schademeldingen in SRS, zijn aanvragen van tegemoetkoming en de daaruit voortvloeiende taxaties van groot belang om gebruik van vrijstelling te herstellen.

Andere provincies

Het probleem met de vrijstelling speelt ook in andere provincies. In Fryslân is het echter urgenter omdat geen gebruik gemaakt kan worden van een nog lopend faunabeheerplan. Er is daarom geen reparatietijd waarvan in veel andere provincies wel gebruik gemaakt kan worden.

Samenvattend:

- Geen schadebestrijding mogelijk op Canadese gans, houtduif, kauw, konijn en roek
- Schadebestrijding op vos en zwarte kraai alleen ter bestrijding van weidevogelpredatie
- Aanvraag voor tegemoetkoming in schade is opengesteld maar waarvoor wel € 300,- in rekening gebracht worden
- Oproep op deze tegemoetkoming wel zo veel mogelijk aan te vragen, zodra dit financieel aantrekkelijk is (bij verwachte getaxeerde schade van meer dan circa € 600,- per aanvraag)
- Oproep om ten minste een melding te doen van (dreigende) schade in SRS

Verkiezingsdebat met als thema: “DE TOEKOMST VAN DE JACHT”

Bezig met laden...

Duurt het te lang?

Laad het document opnieuw

| [Openen in nieuwe tab](#)

[Download](#)

Bezig met laden...

Duurt het te lang?

Laad het document opnieuw

| [Openen in nieuwe tab](#)

(video) debat: toekomst jacht en platteland in Fryslân

Jager Tones Meijer in een schuilhut locatie Hege Warren. Foto: Actief Media

(video) Zaterdagavond 11 maart vindt in Glinstra State in Burgum een politiek debat plaats over de toekomst van het Friese platteland en de positie van de jacht en het wildbeheer daarin. Oud-journalist van Omrop Fryslân Eelke Lok zal dit debat leiden.

Initiatiefnemer voor het debat is de Friese afdeling van de NOJG, de Nederlandse Organisatie van Jagers voor Jacht & Grondbeheer. Regio-secretaris Tones Meijer, zelf een jager, licht toe: “It plattelân fan Fryslân driget stadichwei leech te rinnen: hieltyd minder boeren, hieltyd minder greidefûgels, hieltyd minder fee, hieltyd it mear ferrûgjen fan it lânskip.”

Dat wordt volgens Meijer versterkt door het niet beperken – door de provinciale politiek – met behulp van jagers in hun taak als Faunabeheerders – van roofdieren, zoals vossen, marterachtigen en wolven, maar ook de ganzen. Mede daardoor komt volgens Meijer het voortbestaan van weidevogels en konijn in gevaar.

“Jagers wurde troch stedsminsken faak beskôge as ‘plezierjagers’. Mar wat wy dogge is professioneel wyldbear: de jagers krije allegearre in goeie oplieding, folgje geregeld

kursussen en dogge harren wurk sa't it moat."

Het effect van goed beheer is volgens Meijer dat bijvoorbeeld de reeënstand na de Tweede Wereldoorlog flink gegroeid is. Zo is het volgens hem ook van belang dat het aantal woerden (mannetjes van de wilde eend) niet uit de hand loopt. "As dêr te folle fan binne, dan wurde de wyfkes troch te folle jerken ferkrêfte en fersûpe se!"

Meijer is zich er van bewust dat over de toekomst van wildbeheer, jacht, landbouw en platteland in het algemeen zeer verschillend wordt gedacht. "Dêrom skriuwe wy ek gjin stellingen foar, foarôfgeand oan it debat. Wy litte it oan Eelke Lok oer om it debat te lieden, sadat elk kandidaat-steatelid dat meidocht oan it debat, syn of har eigen ynbring hawwe kin."

Het debat is namelijk ook bedoeld om de inwoners van Fryslân er op te wijzen dat er woensdag 15 maart verkiezingen zijn voor de Provinciale Staten en dat hun stem er toe doet. Tegelijk daarmee zijn ook de verkiezingen voor de waterschappen, dus ook voor het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân.

Uitnodiging	Nojg-regio
Fryslân-NOP	Algemene
Ledenvergadering	op donderdag
23 februari 2023	te Wirdum

Bezig met laden...

Duurt het te lang?

Laad het document opnieuw

| [Openen in nieuwe tab](#)

Uitnodiging N0JG Regio Fryslân-N0P – Provinciale verkiezingendebat Fryslân 11 maart 2023 te Burgum

UITNODIGING

PROVINCIAAL VERKIEZINGSDEBAT

FRYSLÂN

Datum: Zaterdag 11 maart 2023,

Aanvang: 20:00 uur

Locatie: Glinstra State Freerk Bosgraafstraat 18, 9251 CT Burgum

Geachte NOJG lid in de Regio Fryslân–NOP, jagers, agrariërs en betrokkenen,

Hierbij nodigen wij u uit voor het provinciaal verkiezingsdebat van de NOJG in Glinstra State te Burgum op zaterdag 11 maart a.s. om 20:00. De zaal is open vanaf 19:30 alwaar u, na uw aanmelding, van koffie of thee wordt voorzien.

De agenda voor deze avond ziet er als volgt uit:

Provinciaal Verkiezingsdebat met het thema:

"De toekomst van jacht, beheer en schadebestrijding in Friesland"

Van de 16 politieke partijen die deelnemen aan de provinciale verkiezingen hebben de volgende 11 partijen reeds hun deelname bevestigd:

1. CDA,	5.FNP,	9. Groenlinks,
2. VVD,	6.D66,	10. PBF,
3. PvdA,	7.BBB,	11.AWP,
4. JA21,	8.FvD,	

Na afloop gelegenheid om gezamenlijk een drankje en hapje toe doen met de betrokken partijen.

Heeft u specifieke vragen voor de partijen? Graag willen we u vriendelijk verzoeken deze vooraf kenbaar te maken via ons e-mail adres: fryslan-nop@nojg.nl

In afwachting van een goede opkomst,

Het Regio Bestuur NOJG Fryslân–NOP

Gratis parkeren kan bij: Glinstrastate , Ludger College en de Mark.

Uitnodiging Online dialoog met de leden NOJG en de Jagersvereniging Friesland

Bezig met laden...

Duurt het te lang?

↻ Laad het document opnieuw

| ↗ [Openen in nieuwe tab](#)

[Download](#)

Meer ganzen in de wei betekent niet altijd minder opbrengst

Meer ganzen in de wei betekent niet altijd minder opbrengst. Dat is gebleken in onderzoek van een internationaal team geleid door het Nederlands Instituut voor Ecologie (NI00-KNAW) in Friesland. Hun eerste conclusie is dat het aantal grazende ganzen niet een-op-een is te vertalen naar een verminderde grasopbrengst. Ze hebben over hun bevindingen gepubliceerd in het Journal of Applied Ecology.

De onderzoekers combineerden de maandelijkse Sovon-tellingen van ganzen in de Friese rustgebieden met gegevens over de verplaatsingen van ganzen, die zij volgden via speciale GPS-zenders. De 'graasdruk' die dat opleverde, vergeleken ze met de geschatte opbrengstvermindering uit de officiële schaderapporten van BIJ12. Alleen voor brandganzen viel een duidelijke relatie vast te stellen tussen ganzen en schade. De schade per brandgans bleek af te nemen naarmate velden

intensiever begraasd werden.

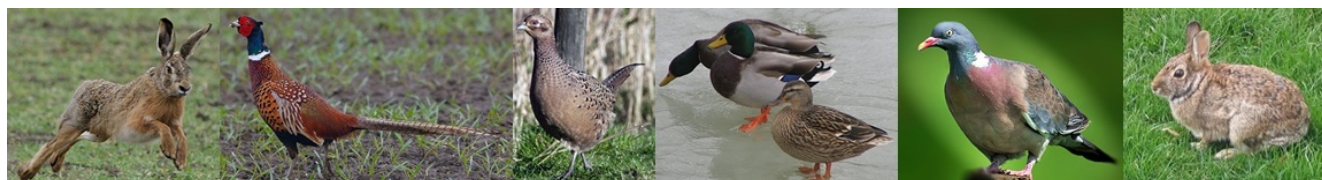
Naast het aantal ganzen moet ook rekening worden gehouden met de periode waarin de ganzen er zijn, stellen de onderzoekers. Brandganzen blijven in het voorjaar langer in Nederland dan de grauwe ganzen en kolganzen, tot na de eerste keer maaien. De grotere soorten vertrekken juist nog voor het gras begint met groeien. Hierdoor dragen niet alle ganzensoorten evenveel bij aan de schade. Daarnaast hebben de grotere soorten liever wat langer gras. Deze verschillen zorgen ervoor dat de twee grotere soorten minder voorkomen in de gebieden met de grootste schade.

Opties zoals populatiebeheer moeten voorzichtig worden ingezet, vinden de onderzoekers. Het resultaat van een beheersmaatregel kan namelijk heel anders uitpakken dan gedacht. Als vervolg op dit eerste onderzoek bekijkt het team in een veldstudie ook de effecten van begrazing op de ontwikkeling van het gras. Daarna volgt er een nog een modelstudie waarin de onderzoekers alle kennis combineren, voor een beter inzicht in de effectiviteit van ganzenbeheer. De resultaten van de twee volgende studies worden begin 2023 verwacht.

Meer informatie is te vinden in de publicatie 'More grazing, more damage? Assessed yield loss on agricultural grassland relates nonlinearly to goose grazing pressure' in Journal of Applied Ecology.

bron: [NIOO-KNAW](#), 23/11/2022

Jacht op de wildsoorten in Friesland wederom mogelijk op 26 oktober i.v.m. goedkeuren Faunabeheerplan

Op 25 oktober 2022 is het faunabeheerplan jacht 2022-2026 goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.

Daarmee is de jacht in Fryslân vanaf 26 oktober 2022 weer geopend op fazant, haas, houtduif en wilde eend.

De jacht op konijn blijft gesloten vanwege landelijke regelgeving, alleen schadebestrijding is wel mogelijk.

LT0 Noord wil dat jacht op wolf wordt toegestaan, 'steeds meer vee doodgebeten'

Wolven verjagen en zelfs bejagen zouden moeten worden toegestaan om schapen en runderen te beschermen. Daarvoor pleit land- en tuinbouworganisatie LTO Noord. Er zijn volgens de organisatie in de noordelijke provincies nu om de haverklap vooral schapen het slachtoffer van de beschermde dieren.

Volgens LTO Noord zouden er specifieke gebieden voor wolven moeten worden aangewezen. In gebieden waar de wolf niet goed kan leven, zoals provincies met weinig wild en waar ze dus meer gevaar vormen voor vee, zou de wolf niet meer welkom moeten zijn.

LTO Noord wil dat beheer mogelijk wordt: het verjagen van de wolf of, 'in uitzonderlijke gevallen', het toestaan van jacht.

Preventieve maatregelen

Boeren nemen zelf preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van rasters, maar die zijn niet genoeg, want de hongerige wolven komen daar gewoon overheen. “Steeds meer schapen, kalveren en andere dieren zijn de afgelopen weken doodgebeten door wolven”, aldus LTO Noord.

LTO zegt dat de schapen en runderen vreselijk worden toegetakeld door de wolven, die hun prooi vervolgens ook nog eens grotendeels laten liggen. De regelmatige aanblik van de gedode dieren wordt ze in het noorden te gortig.

Onrust

“Het is ontzettend pijnlijk om te zien. We willen dat daar wat aan gebeurt”, aldus LTO Noord-voorzitter Dirk Bruins. In Overijssel, Drenthe en Friesland signaleert de club ‘erg veel onrust onder de lokale gemeenschappen’.

Sinds een jaar of zeven komen er weer wolven voor in ons land en sinds drie jaar zelfs roedels met jongen.

[Bekijk ook: Hek tegen wolven om heel Friesland heen](#)

Zie ook:

<u>LT0 Noord luidt noodklok vanwege schade door de wolf</u>	
--	--

In de afgelopen weken zijn diverse schapen, kalveren en andere dieren doodgebeten door wolven. Dit zorgt voor veel leed bij de dieren. De wolf verwondt de dieren en eet meestal slechts een stuk van de dieren op. Boeren luiden de noodklok. LT0 Noord roept op om werk te maken van faunabeheer.	
--	--